

MLADOSLOVENEK

„Mladostenec“ izhaja vsak drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje ter velja za celo leto 2 K. Naročnina se tudi na pol in na četrt leta plačuje in se mora poslati naprej. — Dopisi dobro došli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani. — Cena oznanil je za eno stran 64 K, za 1/2 strani 32 K, 1/4 str. 16 K, 1/8 str. 8 K, 1/16 str. 4 K, 1/32 str. 2 K, 1/64 str. 1 K. Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — C. kr. pošt. hran. račun št. 76.249.

Štev. 3.

V Ljubljani, dne 23. septembra 1906.

I. leto.

Vzdramimo sile!

Stari po skušnjah in boreči se za resnico in pravico, zbrali smo se okrog mladega glasila — „Mladostenec“. Dete je komaj še-le zagledalo beli dan, ni niti vedelo o spletkah sveta, nepokvarjeno je bilo, čisto, polno najblažjih čutil za človeštvo, zaupljivo, ljubeznjivo — veselo, da se bo pobratilo z onimi, ki ljubijo luč, ki preganjajo temo — to dete so z bistrim očesom naglo opazili farizeji. Niso ga proučili, prašali so ga le, če ljubi temo, ali luč. „Luč je moje geslo!“ — „Na pogibelj“ — so zaorili farizeji. Tedaj stoprav je spoznalo, da se nahaja s svojimi težnjami na napačnem tiru z ozirom na resnične razmere na svetu. Ne luč — temo oznanjuj, odkrito ne — hinavsko le govori, ne ljubi — sovražiti moraš, ne razkrivaj podlosti — prikrivaj pa resnico! Ljudstvu ne odpiraj oči — pusti ga v nevednosti in dobro se ti bo godilo. Proklinjaj narodnost — in srečen bodeš, kajti tudi tujec te bo v tem podpiral. Zjokalo se je dete pri teh naukih — toda ni omahnilo. Luč hočem — za luč se moram boriti, tema mora zginiti.

Gotove stranke imajo na praporu zapisan — boj, neizprosen boj vsemu, kar ne kriči — boj, boj! In vendar je Kristus oznanjeval — mir, ljubezen. V boju počiva napredek, miruje delo — v miru se razvija človeštvo, stremi za izboljševanjem, za spopolnjevanjem, za vzajemnim delom, za izobrazbo, za ljubeznijo do svojega rodu; mir donaša blagostanje — boj uničuje narod in narodno premoženje.

Kot tak hoče delovati med slovenskim narodom „Mladostenec“. Najširši krogi naj prično spoznavati resnico, naj spregledajo, kdo je prijatelj narodu, kdo pa zatiratelj. Najširši krogi se bodo zbrali in zahtevali prostost govora, prostost misli, v kolikor se tiče blaginje naroda in spasa naroda. Dolgo smo se bali Slovenci odpirati najširšim krogom oči, češ, masa je nevarna. Ja, nevarna je, dokler ni dosegla gotovega viška naobrazbe, dokler ni vzgojena v blagih čutilih, dokler se boji sama sebe

— zato pa dajmo vendar lastnemu narodu slovenskemu hrane, ki ga bo dvignila nad dosedanje omejeno in s temo zastrto obzorje — pokažimo narodu slovenskemu in sicer najširšim krogom luč, ljubezen in resnico. Dajmo narodu svojemu čtiva, da se izobrazijo, da prične narod sam misliti, sam govoriti, sam pisati. Stoprav tedaj bomo Slovenci ponosni na sebe, ko bodo najširši krogi pričeli govoriti o svojih težnjah in potrebah. Še-le tedaj bo srečen in mogočen slovenski rod, ko bo sam spoznal in uvideval potrebo domačih slovenskih šol, slovenske trgovine, slovenske industrije. Tistega dne, ko bo slovenski narod, ne par njegovih naobražencev, zahteval kmetske banke, trgovske banke, obrtne banke, medsebojne zavarovalnice vsake vrste, tistega dne še-le, ko bo ves narod prispeval s svojim kapitalom k ustanovitvam zgoraj omenjenih zavodov — tisti dan še-le bomo — narod, resnično slovenski narod, prost tuje pomoči, ki je le zategadelj tukaj, da izsesava naš narod gmotno ter ga omejuje dan za dnem narodno. Meje se danes krčijo — „Mladostenec“ si stavi kot glavno nalogo — slovenske meje jačiti in širiti. Širimo pa meje najprej s tem, da obmejnim Slovincem podajamo dobre, tečne hrane, krepimo njih zavest v slovensko narodnost, da bodo mejaši iz lastne volje in lastnega prepričanja skrbeli za izključno slovensko vzgojo sebe in svojih otrok — takrat bodo lahko odpadle velike žrtve, ki jih dajemo za vzgojo obmejnih slovenskih otrok — porabili pa bomo takrat te žrtve, ki jih bomo donašali z veseljem v veliko večji meri, za višjo izobrazbo te dece. Ne hasne pa nam mnogo, ako smo ozdravili meje, puščali pa gnjilobo v sredini naroda. Bolj kot meje se mora zavedati sredina slovenske narodnosti, odstraniti in odstranjevati moramo istočasno z največjim pritiskom mlačnost v notranjosti, dvigniti moramo vse kroge iz polovičarstva na čisto slovensko, tako rekoč vseslovensko mišljenje. To se bo prav lahko zgodilo v tistem trenutku, ko bo to zahteval globoki narod, ko

bodo najširši krogi iz lastne volje in lastnega prepričanja zahtevali, da prodajajo trgovci v prvi vrsti slovenske izdelke, da se udeležujejo višji krogi slovenskih priredb itd. Kakor pa rečeno — zgodilo se bo to še-le tedaj, ko bodo široki krogi delavskega in kmetskega stanu to zahtevali. Radi trdimo pri vsaki priliki, da je kmet in delavec v resnici temelj našega naroda — pri vsaki priliki pa mu previdno prikrivamo moč, ki tiči v teh slojih — in še-le ta razvita in delujoča moč v prilog slovenskega naroda je pravzaprav slovenski narod. Dokler ta moč spi, dotlej se maste tujci, pa tudi domačini, ki navadno odpadajo, ko so si napravili premoženje.

Tedaj — vzdramiti to spečo silo — to bodi geslo „Mladostenec“.

Član konsorcija „Mladostenec“.

Politični pregled.

Nagodba med Avstrijo in Ogrsko.

Brezmiselnost dualizma, ki je bil ustvarjen samo zato, da se tepta Slované v habsburški monarhiji, je od dne do dne očitnejša, in danes smo že tako daleč, da tudi na najvišjem mestu ne verujejo več v njo. Ker dualizma več ni, ali vsaj samo še na papirju, in sta obe državi polovici vendar vsaj še začasno navezani v gotovih vprašanjih druga na drugo, sta pričela oba ministrska predsednika, Beck iz Dunaja in Weckerle iz Budapešte, s poskusom novih pogajanj. Ali in v koliko se posreči nova nagodba, je težko prorokovati; gotovo pa je, da bo imela pomen samo za praktične stvari. Plačevati za sanje o skupnosti, ki je nikjer ni, toliko milijonov in milijonov na leto, se je naveličala že tudi... avstrijska vlada.

Upor na kubanskem otoku.

Na otoku Kuba v ameriškem vodovju je izbruhnila proti sedanji vladi cela revolucija. Črnci in belokožci so zgrabili za orožje in se postavili po robu. Ko je zgubila Španija v zadnji špansko-ameriškimi vojski ta otok, je postala Kuba s pomočjo Združenih Držav sicer neodvisna republika, ali domače razmere na otoku je niso vzlic temu nič izpremenile. Vsa moč tiči v rokah bogatinov, ki se opirajo zopet na ameriškovo vlado, ki stremi na tihem za tem, da dobi otok v svojo oblast. Tudi v tem boju podpirajo Združene Države vlado proti ustašem.

Kuba je šestkrat manjša od habsburške monarhije in ima toliko prebivalcev, kakor je

nas Slovencev. Belokožec ima okrog enega miliona, ostali so mešanci, črnci in 15 tisoč Kitajcev. Glavni pridelki otoka so kava, kakao, banane in les za barvo. Predsednikom republike je bil izvoljen leta 1902. na štiri leta Tomaž Estrada Palma. Zdaj je dal vse voditelje liberalne stranke, ki vodi pravzaprav ves upor, kar v zapor!

Ustava v Perziji.

Perzijski šah Muzaffer-ed-din se je naposled vendarle odločil in dal ljudstvu ustavo. Veliko ljudi je bilo v boju za ustavne pravice zaprtih, mnogo preganjanih, drugi so šli zopet na tujino, zdaj pa je zasvetilo tudi v Perziji novo življenje. Prejšnjega velikega vezirja, ki je ves čas ščuval šaha proti ljudstvu, je šah spodil z dvora. Veliki vezir je bil tudi oni edini vzrok tolikih homatij in nesrečnih žrtev.

Perzija je bila prej despotija, prebivalstva ima do 10 milijonov, po zemeljski površini je trikrat večja od naše monarhije. Po narodnosti so Perzi (nad 5 milijonov), Nomadi (blizu 3 milj.) Po veri so skoro vsi šiiti. Glavni pridelki dežele so: svila, opij, tobak, riž, datelji, žafran, gumbi, kože, rozini, razna dišaveča olja in preproge.

Dopisi.

Od Save.

(Naproseni smo od sotrudnika iz Brežic natisniti sledeči dopis, ki ga je „Dom.“ objavila o nemških šolah in slovenskih otrocih.): Ob dolnji Savi smo tako srečni, da imamo dve nemški šoli. Veliko let stoji že v Sevnici Schulvereinska šola, v Brežicah je pa dežela že pred nekaterimi leti ustanovila poleg dvojezične petrazrednice še čisto nemško štirirazrednico. Ti dve nemški šoli obiskujejo največ le slovenski otroci; kajti nemških otrok je v Sevnici in v Brežicah kaj malo. In tudi od teh hodijo nekateri v utrakvistični šoli v Sevnici in v Brežicah, kateri sta v višjih razredih itak bolj nemški kakor slovenski. Nekaj nemških otrok pošiljajo pa starši, kakor hitro so dopolnili 10. leto, v celjske in mariborske srednje in meščanske šole. Za obe nemški šoli, sevniško in brežiško, preostaja tako malo nemških otrok, da bi jih človek lahko na prstih seštel. In vendar ti šoli nista prazni in ne bosta prazni. V Sevnici je namreč sezidal „Schulverein“ novo prostorno šolsko poslopje in v Brežicah bode nov most olajšal obiskovanje odotnih šol kranjskim otrokom. Napolnjujejo se s slovenskimi otroci. Slovenski starši so tako nezavedni, da ne spoznajo škode, katere so njih otroci v takih šolah deležni, škode, ki ni v nobeni primeri s koristjo, katero jim nudijo. Te šole slovenske starše, zlasti revne, le zato mikajo, ker dobe otroci v njih knjige in šolske potrebščine zastonj in več-

krat še nekaj opoldanske hrane ali večerj še kaj obleke i. t. d. Zato pošiljajo Štajerci svoje otroke v te ponemčevalnice. Toda ako bi le štajerski otroci te šole obiskovali, ne bile bi dovolj obiskovane. V nemških šolah v Sevnici in v Brežicah je tudi veliko kranjskih otrok; v prvo hodijo otroci iz boštanjske in studeniške fare (osobito iz vasi Log), ker imajo to nemško šolo pred nosom, dočim so od domače šole bolj oddaljeni; v drugo hodijo pa otroci iz cerkljanske (Krška vas) in čateške fare, ker imajo osobito iz Krške vasi bližje v Brežice kakor v Cerklje. Te razmere se ne bodo zboljšale, dokler ne dobita vasi Log in Krška vas svoji šoli, ali dokler se slovenskim staršem in šolskim oblastvom na Kranjskem oči ne odpro, da bi sprevideli, da nemške šole niso za slovenske otroke. Slovenski otroci spadajo le v slovenske šole!

Iz zgornjeradgonskega okraja.

Hinavščina bodisi kakoršnakoli, je zavrgljivo sredstvo v dosego svojih, in tudi si bodi subjektivno dobro zmišljenih namenov. Kakor velja naš boj v tem oziru proti klerikalnem sploh, tako je naša dolžnost razkrinkati tudi pseudo-, to se pravi laži-liberalstvo, katerega reprezentanti so med nami Bračkijanci s svojim glasilom „Štajercev“. V dokaz, da trdimo resnico, ni boljšega dejstva nego kar se godi za kulisami — mi stojimo sredi čakajočega občinstva v gledališču te politične novitetne komedije — povzdiga Gornje Radgone trgom. Da se mora ta misel že dolgo časa vlačiti po aktih različnih „mero“-dajnih (pa tudi „zamero“-dajnih) uradov, moremo sedaj sklepati iz vladnega načrta priklopiti Gornjo Radgono mestni skupini „nemški“ Lipnica. Prej nam ni bilo umljivo, kako da paradira Gornja Radgona poleg slov. Št. Lenarta v skupini Lipnica. Sedaj se nam jasni! Stvar stoji pa tako! Vladni organi so uvideli, da podležejo v skupini kmečkih občin združeni narodni stranki v Gornjeradgonskem okraju. Vse nič ni pomagalo! Zmaga te skupine ostane na slovenski strani. Do zdaj pa v našem okraju ni bilo ne trga ne mesta in tako tudi ne drugih volilcev v okrajni zastop razven veleposestnikov in kmečkih občin ter par virilistov. Hajd torej na delo in neznatno srenjo Gornja Radgona imenovati trgom, da dobi okraj volilce iz „tržanov“, da preglasujejo združeni z veleposestniki in virilisti kmečke občine pri volitvi odbora in načelnika. To je manever, ki v kaj čudni luči kaže vladno. Če se res kaj takega zdi vladi pravičnega, kaj pa se potem hlini s splošno in „enako“ volilno pravico? Namesto privilegije uničevati, kar „hoče“ vlada glede državnozbornih volitev, hoče torej ravno ista vlada v „malem“ privilegije ustanavljati. Ali pa ni morda to velik privilegij, da čez noč hoče vlada dati očitno v ohranitev pseudo-

nemške posesti — autonomne pravice okraja Gornja Radgona — eni občini prejkone pa še le eni srenji ene občine „pravico“ pošiljati ravno toliko zastopnikov kakor jih naj pošilja 23 oziroma 24 občin? Druge občine na noge! Naredite prošnje za povzdigo svoje občine oziroma ene srenje v občini trgom, da se bomo še bolj „trg“ - ali za pravice. Recimo sv. Jurij, Kapela, Radinci, Negova, Ivanci! Vsi ti kraji imajo ravno tako pravico nazivati se trg, še večjo pa pošiljati „direktno“ zastopnike v okrajni zastop. Drznost vlade je velika v toku demokratičnih idej! Naj pa torej da še več privilegijev. Mi smo radovedni, kako bodo opravičevali „kmetje“ in „Slovenci“ Bračkovega kalibra, da postane Gornja Radgona trg. Do zdaj je bil naš okraj edini na Štajerskem, kjer so v resnici odločevali „kmetje“ usodo doklad, katere plačuje 19 tisoč duš bodisi direktno ali indirektno izterjali in izmzgali. Kako pa bode v prihodnje in menda za vse čase? Tržani ki so prej kot navadna občina — kar tudi pravzaprav ostanejo — pošiljali indirektnim potom dva volilca, da sta volila s kmečkimi volilci kot 24ta občina, naj v prihodnje pošilja samostojno — ker je psevdonemška — kakih 8 mož! (Ljutomer jih pošilja v svojem okraju 15). Lepo sodelovanje sedanjega zastopa! Lepo sodelovanje „kmeta“ in „Slovenca“ Bračka ali Vračka ali Wratsch-ka. Lepo sodelovanje drugih Štajercijancev, kimovcev! Ali vas ni sram?! Kaj čakate s protestom proti očitni nakani vlade oškoditi kmečke občine? V Gornji Radgoni ni ne enega „kmeta“. „Pfu! Teufel“ tudi vaša hinavščina! (Če se prav spominjamo je Gornja Radgona pri zadnjem ljudskem štetju nazadovala!)

S Koroškega.

Beljak v nevarnosti. Krščansko-soc. (nem.) hranilnica in posojilnica za Beljak in okolico hoče zidati na enem najlepših prostorov v mestu svojo društveno hišo. Nemški časopisi so čisto iz sebe in ugibajo, odkod so krščanski socialisti dobili denar, ter sumničijo, da je „Družba sv. Mohorja“ v ozadju, da bi polagamo iz krščansko-socialne nemške posojilnice nastal slovenski „Narodni dom“. Bi pač ne škodovalo, če bi le bilo res! Za Celovcem torej Beljak.

Samomor. Na celovškem vojaškem vežbališču se je obesil neki huzar-novinec na vrvi, kakršne rabijo vojaki pri snaženju pušk. Vzrok samomoru je baje prevelika strogost višjih.

Nesreča. Neki zbesneli vol se je zakadil nedavno na Kardinalskem trgu v Celovecu v gručo ljudi, ko so se pogovarjali. Vola prej ni nihče zapazil. Poškodovanih in opraskanih je bilo več oseb vsled padca. Neki sedemletni deklici je pa bila ena noga zlomljena, da so

Uboge in razbite gosli . . . !

O neumni in hudobni Stanko! Kdo bode otroka tako tepel? To dete je bilo vedno malo slabo ter je komaj živel.

Prišla je mati ter pobrala dete, a ga je morala nesti domu. — Drugega dne se Janko ni mogel dvigniti.

Na črešnji, ki je rastla ob koči, so evrčale lastavice, solnčni žarki so prodirali skozi okno in zlatim svojim sijajem obsipali razmršeno glavico dečkovo in lice v katerem ni bilo kaplje krvi. Ta žarek je bil pot, po katerem hoče mala duša dečkova oditi z bednega sveta. In ravno ob času smrti je solnce milo sijalo ter napravilo solnčno stezo duši, ki je v življenju stopala le po trnjevih potih. Medla prsa so zopet nekoliko dihala, a lice dečkovo je bilo kakor bi slušalo glasove, prihajajoče iz vasi skozi odprto okno. Bilo je zvečer, ko so dekleta vračajoča se s polja pele: Ona zeleni, na tratini . . . od potoka sem pa je donela godba. Janko je poslednjikrat čul godbo. Na stolcu poleg njega so ležale gosli, ki si jih je naredil.

Lice umirajočega deteta se je hipoma razvedrilo in z obledelih ust se sliši šepetanje: — Mamica? . . .

— Kaj je sinko? odvrne mati topeča se v solzah.

LISTEK.

Godec Janko.

(H. Sienkiewicz.)

(Dalje.)

Žabe v ribniku so naenkrat silno zaregljale, kakor bi se bile ustrašile, a so takoj zopet utihnile. Medtem se je Janko tiho in oprezno pritiral v sobo — a naenkrat ga je preletel strah. Sredi hodnika se mu je zdelo kakor na njegovem domu, bilo mu je kakor divji zveri sredi gozda, a sedaj mu je bilo kakor zveri v kletki. Kretal je hitro, dihal je naglo in močno, a temina ga je obdala. Zvezda se je utrnila, oblak je zakril mesec, in nič več se ni videlo, nič več slišalo.

Malo za tem se oglasi brenčanje strune, kakor bi se je kdo neoprezno dotaknil. V tem zadoni iz kota zaspan razjarjen glas: „Kdo je tu?“ Janko odrveni, zadržuje dihanje a oni surovi glas se znova začuje: „Kdo je tu?“

Vžigalica podrsne po zidu, v sobi postane svetlo in potem . . . O, Bog! Čujejo se kletvice, udarci, jok dečka in klicanje! O, Bog! lajanje psov, šviganje svetilk mimo oken, hrup nastane v celem gradu . . . Že drugi dan je

stal Janko pred vaškim sodnikom. Ali ga bodo sodili kakor tatu? . . . Na vsak način. Sodnik in njegovi tovariši so gledali, ko je stal pred njimi s prstom v ustih, prestrašenih, izbuljenih oči, majhen, suh, zamorjen, pretepen, ne vedoč kje je in kaj se hoče od njega? Kako da sodijo tako bedno revo, ki je komaj deset let stara, in jedva stoji na nogah. Ali naj ga zapro, ali kaj naj store ž njim? Toda z otrokom je treba imeti usmiljenje. Naj ga vzame stražar, ga pretepe, da drugi pot ne bode kradel. To naj bo vse. — „Da, tako je!“ pritrdijo svetovalci. Poklicali so Stanka, ki je bil stražnik:

„Vzemiga in daj mu s šibo, da bode pomnil.“ Stanko prikima s svojo glupo, grdo glavo, pograbl dečka kakor mačico, ga dene pod pazduho ter ga odnese v stražnico. Deček ni vedel, zakaj se gre, a vendar se je ustrašil; niti besedice ni znil ter je gledal kakor vjeta ptica. Mari li ve, kaj hočejo ž njim? Toda, ko ga je Stanko položil v stražnico na tla, mu dvignil srajčico in mahnil po njem je Janko zavikal: „Mamica!“ . . . — In kolikokrat je udaril stražar, tolikokrat je Janko bolešno zaklical: „Mamica, mamica!“

Glas je postajal vedno slabejši in slabejši, dokler dete ni umolknilo in prenehalo klicati: „mamica!“ . . .

jo morali z vozom v stanovanje roditeljev prepeljati. Pozornost je vedno potrebna.

V valovih. V Glini pri Litmerčah je utonil 8 letni sinček Viktor Tisehler, otrok tovarniškega delavca. — Pri Ojčevem brodu, ki čez Dravo prevaža iz Črneč v Traberg, je utonil brodar. — V Spodnjem Dravogradu je utonil v Dravi neki šolar.

Samomor dekleta. V Celovcu se je ustrelilo 22letno dekle Ana Stožir. Imela je ljubavno razmerje z nekim celovškim oficirjem, in to je baje vzrok njene obupne smrti.

Štajerske novice.

Porotne obravnave v Celju.

Zločin proti nramnosti. Dne 11. t. m. je bil obsojen Val. G. iz Šoštanja zaradi zločina proti nramnosti na 4 mladoletnih deklicah na 1 leto težke ječe.

Rop. Istega dne je bila obravnava proti Petru Ovčar iz Ribnice na Pohorju. Obtoženec je bil že 28krat kaznovan in 4krat v prisilni delavnici. To pot je bil tožen zaradi ropa. Dne 12. aprila je prišel v farovž v Št. Petru beračit, od tam je šel k upokojenemu župniku g. And. Keitnerju, ki je ves mrtvouden ter ga naberači, župnik potegne iz žepa dve dvajsetici ter mu eno da, berač mu pa strga obe iz rok. Hlapec je to opazil, je berača vstavil in ga prisilil vrniti eno dvajsetico. Ovčar je na to zginil v farovškem gozdu. Zvečer ob pol 8. uri je šel 17letni Jos. Kone mimo kapele, kar naenkrat skoči Ovčar nanj, ga začne daviti in pestiti ter zahteva, naj mu da en forint. Kone se je branil in je tiščal žep, v katerem je imel 1 K 28 vin. da bi mu Ovčar ne segnil vanj. Ovčar si je prizadeval vreči dečka na tla in mu pri tem iztrgati uro iz žepa. Dečku se posreči pograbit kamen ter vdariti z vso silo z njim Ovčarja po obrazu. Na to ga je Ovčar popustil in je pobegnil. Ovčar taji, dokazali so mu pa, da je bil on napadalec v farovškem gozdu. Brazda na obrazu ga je izdala. Dokazano je namreč, da pred tem ni imel Ovčar nobene brazde ali obronka na licu in da mu je to šele Kone prizadel, ko ga je vdaril s kamenom po glavi. Porotniki so enoglasno potrdili, da je obtoženec kriv ropa. Ovčar je bil na to obsojen na 4 in pol leta težke poostrene ječe.

Potajitev najdene stvari. 12. t. m. se je zagovarjal Matija Požgaj posestnik iz Velike Doline zaradi potajitve najdene stvari. Našel je namreč hranilno knjižico posojilnice v Brežicah s 4900 K glasečo se na ime Fr. Zidar. Tega ni povedal drugemu kot svoji ženi in poskusil 19. julija pri posojilnici vzdigniti 200 K. Ker je službujoči uradnik vedel, da je Zidar knjižico izgubil, je Požgaja ustavel in izročil oblasti. Porotniki so potrdili vprašanje glede

— Mamica! Ali mi bode Gospod Bog dal v nebesih prave gosli?

— Dal ti jih bode, sinček moj, dal! — odvrne mati, dalje ni mogla govoriti, ker je prodrla žalost iz prsi, kjer se je nakopičila. O Jezus, o Jezus, vikne in pade na škrinjo ter jame plakati kakor bi bila zblaznela, ali kakor človek, ki vidi, da ljubljence ne more oteti smrti.

In res ni ga mogla oteti smrti, ker, ko je zopet dvignila glavo in pogledala na dete, so bile oči malega godca široko odprte in so bile uprte skozi okno. Lice je bilo mirno, okolu usten blažen smehljaj. Janko je umrl. Solnčni žarek je izginil in ponesel dušo v nebo.

Drugega dne se je gospoda vrnila iz Italije v grad in z njima gospodična in nje ženin. Ženin reče: „Kako krasna je zemlja v Italiji.“

— „In kako umetniški je narod,“ dostavi gospodična. „Kako srečen je človek najti talente in jih podpirati.“

Nad Jankom so šumele breze . . .

goljufije in je bil obsojen Požgaj na dva meseca ječe.

Uboj. Dne 13. t. m. se je vršila obravnava zoper Franca Petana in Maksa Krošla, ki sta obdolžena, da sta v nedeljo 10. junija t. l. ubila vžitkarja Janeza Bakšiča. Iz obtožnice posnemamo: 10. junija je šel vžitkar J. Bakšič s svojo družino v gostilno Simoniška pri Brežicah. Tu so pili in prišlo je do prepira. Prišli so namreč v gostilno fantje sromeljske občine, med njimi tudi obtoženca, Bakšič in njegovi sinovi pa so doma iz zdolske občine. Med fanti teh dveh občin vlada že od nekdanj napeto razmerje. Med tem kreganjem je padel naenkrat Franc Petan čez stopnice in se nalahno potolkel, da mu je tekla kri. Dolžil je Janeza Bakšiča. — Proti večeru so se razšli, vendar Bakšičevi so odšli brez očeta, ki je dejal, da bo šel sam in da bo prej doma kot oni. Šel je torej sam in blizu hiše njegovega sina Janeza so ga našli drugo jutro ubitega. Obdolžili so koj Petana in Krošla, ker so ljudje ta dva videli tisti večer, ko se je uboj zvršil, iti pozno zvečer po oni poti. — Obravnava je bila jako burna. Obtoženca vse tajita. Maks Krošel pa pravi, da ni pri pravi pameti in da se na nič ne spominja. Poleg tega je prišlo na sodnijo anonimno pismo, v katerem se govori, da so rajnega ubili lastni sinovi, predvsem sin Janez, s katerim sta se jako slabo razumela. Slednjič je državni pravdnik predlagal, da naj se obravnava preloži, 1. da se Krošla opazuje, če je res zmešan, 2. da se pokliče Janez Bakšič kot prič. Sprejeto. — O obravnavi bomo še govorili.

Požig in nevarno žuganje. V petek, dne 14. t. m. je stal pred tukajšnjo poroto Josip Lešek radi nevarnega žuganja in požiga. Iz obtožnice posnemamo: Dne 2. avgusta t. l. je vzel Josip Lešek, posestnik v Osevnici pri Teharjih sekuro ter ž njo pretel svoji ženi in otrokom ter sosedu Storu, češ, da jim bo že pokazal. Sploh je živel Lešek s svojo družino v jako slabem razmerju. Dve njegovi hčeri imata nezakonske otroke. Mati je vedno držala s hčerami in to je očeta jezilo tako, da se je udal pijači in da je večkrat pretel, češ, da bo napravil enkrat vsemu konec itd. Dne 12. avgusta t. l. je prišel domov, a našel ni nikogar domačih, ki bi mu bil skuhal kosilo. To ga je silno razjezilo. Še tisti dan okolu ene je začelo goreti Lešekovo posestvo in ljudje so koj prihitali gasiti. Lešeka ni bilo in vsi so takoj mislili, da je on požigalec. — Ta je šel med tem v Celje k orožnikom, kjer je povedal, da se mu je zgodila nesreča ter pristavil: „Vedno tako ne bom plačeval asekurance!“ To je bilo sumljivo in orožniki so ga izročili sodniji.

Lešek se je takole zagovarjal: Kar se tiče Štora in moje družine, je takole: 2. avgusta sem šel s sekuro k sosedu drva cepit. Bil sem že pijan in jezen. Na poti me sreča Štor ter me

Čudotvorna šiba.

Hrvatska narodna pripovedka.

Priobčil Ivan Podolski.

Neka mlinarica je imela za ljubčka mladega gospoda. To seveda ni bilo mlinarju prav, in vsled tega je bil v hiši skoraj vsak dan prepir. Mlinarica pa je nekoč tožila onemu gospodu, koliko ima trpeti od strani svojega moža, ki je silno ljubosumen. Gospod je dal nato mlinarici dve šibi, eno, ki je imela to svojstvo, da je postal tisti, katerega bo udarila žena ž njo, to, kar bo hotela; z drugo pa mu bo lahko dala zopet prejšnjo podobo.

Ko je nato prišla mlinarica s tema šibama domov, je takoj udarila mlinarja in mu rekla: „Odidi, ti črni pes!“ Mlinar je v istem trenutku postal pes in tužen je odšel iz hiše ter prišel k nekim ovčarjem. Ti so silno potrebovali psa, ker jim je vsaki dan volk odnesel nekaj ovac. Ko je ta zopet enkrat prišel, ga je pes zagledal, skočil za njim, mu iztrgal ovco ter jo prinesel ovčarjem nazaj. Ti so ga imeli silno radi in so mu vsaki dan zaklali po eno ovco.

Glas, da imajo ovčarji tako izvrstnega psa, se je kmalu razširil po vsej občini. Zvedel je to tudi neki volar, ki je prišel k ovčarjem, in

nahruli, kam hočem s sekuro. To je storil dvakrat, jaz pa sem mu rekel, da naj bo tiho, če ne, ga bom, in pri tem sem nameril nanj sekuro. 12. avgusta sem šel v Celje in kupil ¼ kg špeha, spil nekaj žganja ter se pijan vrnil domov. Razjezilo me je, da ni bilo nikoga doma, ki bi mi pripravil obed. Pristavil sem torej sam nekaj krompirja in dal cvreti špeh. Med tem sem napravil kravo, ki je prišla v brajdo, v hlev. Ko se vrnem, je prišel ogenj v ponev, kjer je bil špeh, tako, da je ta začel goreti. Prijel sem urno ponev ter izlil mast v škaf, ki je stal v kuhinji. Pri tem pa je švignil plamen visoko v dimnik, ki je bil lesen in tako je nastal ogenj. — Porotnikom sta se stavili dve vprašanji: 1. Ali je obdolženec kriv, da je zažgal lastno hišo v hudobnem namenu s tem drugim škodovati? 2. Ali je obtoženec kriv nevarnega žuganja proti Štoru in svoji rodbini s hudobnim namenom jih zbegati. Prvo vprašanje so zanimali, drugo potrdili. Vsled tega je bil Josip Lešek obsojen na dva meseca težke ječe, poostrene s postom vsake 14 dni.

Ponesrečil se je v Drakovcih Vincenc Rantaša. Padel je na glavo pri tolčenju jabolk in moral umreti.

Na paši se je užgala 3letna Mira Žagarjeva iz Biserjan in umrla vsled opeklin.

Poslovodja celjskega hotela „Stadt Wien“, Grannigg, trd, strasten Nemeec in zagrižen sovražnik Slovencev — pri njem posli niti med seboj ne smejo govoriti slovensko — pride mesto Kamoseha v hotel „Union“ v Ljubljano. — Ob času letošnje birme v Celju je opat seveda na čast škofu priredil imenitno pojedino. Pri tej prireditvi je kot „küchenchef“ fungirala gospa gori omenjenega Grannigga, znana dobra kuharica. Tej okolnosti se ima baje Grannigg zahvaliti, da pride v Ljubljano. („Slovenec“ pa bo pisal: „Grannigg ostane zvest svoji naturi!“ Op. ured.)

Neumestna šala. Neznani storilec je v Mariboru na okno pisarne odvetnika dr. Krena položil z razstreljivi napolnjeno pločevinasto škatljico in prižgal v to pritrjeno vrvico. Ko je vrvica dogorela, eksplodirala je škatljica s tako silo, da se je razbilo več šip. Dele razbite škatljice so našli 15 metrov proč po tleh.

Oblak se je utrgal minolo nedeljo popoldne v Pohorju. Potok in druga vodovja so tako narasli in s tako silo pridrvili na plan, da so preplavili vse travnike in polja. V Keblju in Modriču je vrhu tega toča pobila vso pozno žetev.

Velik škandal v Gradcu. Sodne in policijske oblasti so v četrtem okraju v Gradcu izsledile stanovanje, v katerem so se shajali razni lahkoživci in pustolovci moškega in ženskega spola ter obhajali tamkaj nečuvne orgije. Prizadeti so tudi člani takozvanih boljših rodbin.

jih poprosil, naj mu dajo tega psa; plačati jim hoče, kolikor bodo zanj zahtevali. A ovčarji niso hoteli nič slišati o tem, da bi prodali svojega psa. Volarju je bilo jako žal in začel je govoriti, kako bi bilo psu pri njem dobro, da bi ga s samim mlekom hranil, a včasih da bi mu zaklal tudi tele. To je pes slišal in pomislil je, kako bi bilo to lepo, da bi se hranil z mlekom in teletino, in neke noči je ostavil ovčarje ter pobegnil k volarju. Volar ga je radostno sprejel.

Nekega dne je prišel k volarju bogat grof, ki mu je ponujal sto cekinov za tega psa, a volar ga ni hotel dati za noben denar. Grofu je bilo silno žal, ker ni mogel dobiti psa in začel je govoriti, da bi se godilo psu pri njem mnogo bolje, ker bi mu ne dajal samo tega jesti, kar on sam je, ampak bi mu dajal tudi vina, kolikor bi hotel piti. To je psu ugajalo, pa je ostavil volarja in pobegnil k grofu.

Grof pa se je zato toliko trudil, da bi dobil psa, ker si je mislil: „Ta pes je moder in pameten, morda bo dobil tistega, ki mi vsakokrat, kadar mi žena porodi, ukrade otroka.“

Pes je to nekoč slišal, in ko se je grofica pripravljala k porodu, se je skrtil pod njeno posteljo in čakal. V tistem trenutku, ko je grofica porodila, pojavili sta se dve čarovnici, ki

Zaprli so že 13 oseb. Največ materijala za zasledovanje je dal policiji eden zaprtih, ki je vse priznal. Kako so bili pretkani v iskanju svojih žrtev, se razvidi iz dejstva, da so posamezniki kot dekleta — zlasti kot balerine hodili k maskeradnim plesom na lov. — Pričakujejo se daljne aretacije.

Iščejo se dediči! C. kr. okr. sodišče v Mariboru pozivlja, da se tekom enega leta oglasijo vsi, ki imajo kako pravico do zapuščinskega premoženja po dne 21. junija t. l. umrlem vlč. g. župniku Matevžu Meznarič, svetnemu duhovnu v Plaču.

Požar v Radmirju v gornjegrajskem okraju je upepelil 26 različnih poslopij med temi 17 hiš. Škoda se cení okrog 50.000 kron. Revščina je velika. Nekaj hiš je bilo popolnoma nezavarovanih.

Domača hči zanetila. Posestniku Vajemanu p. d. Rogini v Lehnu je zgorelo 16 žitnih stopov. Ko so domači gasili, je bil Rogini ukraden skupiček od večje živinske kupčije. Sum je padel na 22letno domačo hčer Antonijo, ki je priznala, da je zažgala zato, da bi se med gasenjem mogla polastiti očetovega denarja.

Hujskarija proti slovenskim trgovcem in obrtnikom. Nestrpnost vsenemške stranke se je lani majnika očitno pokazala pri občinski seji v Mariboru, ko se je sklenilo, da noben trgovec in obrtnik ne sme imeti slovenskih napisov na predmetih, ki segajo v mestno ozračje. Takrat smo menili, da bo nestrpnost mestne očete kmalu postalo sram, ker so tako neumnost in krivico nasproti Slovincem sklenili. Pa do sedaj še niso prišli k zavesti. V svoji zaslepljenosti so začeli kruto postopati in izvrševati krivični sklep. Pred kratkim je policija odstranila slovenski napis banke „Slavije“. Sedaj pa je dobila tudi tiskarna sv. Cirila zapoved, da mora tekom 24 ur odstraniti slovenski napis. Kaj tako krivičnega in nespametnega niti Abderiti ne bi storili. Pa v Mariboru je vse mogoče. Slovence smatrajo za brezpravni narod nižje vrste. Dasi-ravno tako plačujejo davke, kakor Nemci, jim odreka nemška nadutost vsako enakopravnost. Slovenska tiskarna pa takega terorizma ne bo mirno prenašala. Pritožila se bo do najvišje instance in upa, da bodo od tamkaj mariborskim nestrpnem pokazali, da se nimajo vtikati v popolno privatne reči in trgovcem narekovati besedila njihovih tvrdk. Mestnim očetom pa še nasvetujemo, da naj še več tako „modrih“ sklepov naredijo, n. pr. da se v mariborsko ozračje ne sme prinesiti nobena slovenska knjiga, da ne smejo hlačni gumbi imeti slovenskih črk in napisov in da ne smejo slovenski kmetje nositi denarja mariborskim trgovcem itd.

Zadušil se je v Mariboru 79letni steklar Anton Fetz. Zvečer je v spalnici prižgal luč in gorečo užigalico po neprevidnosti vrgel za

ste hoteli ukrasti otroka, a pes je skočil izpod postelje in eno raztrgal, drugo pa je pograbil in jo držal ter glasno lajal. Nato so prihiteli sluga in zahtevali od čarovnice, naj pove, kje je ono dete, ki ga je prvič odnesla. Čarovnica je jela prositi: „Saj ga prinesem nazaj! Naj le gre pes z mano!“ Sluge so jo izpustili, a pes je šel z njo.

Čarovnica je vodila psa mimo samih zapuščenih koč, kjer že davno nikdo več ni bival dokler nista prišla do hiše v gozdu, v kateri je bilo vse polno otrok. Čarovnica se je bala psa, ki ji je sledil korak za korakom, in vzela je dete ter ga prinesla grofu nazaj. Grof je odpustil čarovnico, a drugi dan je priredil v svojem gradu veliko pojedino, na katero je povabil mnogo gospode. Pri gostiji je predstavil grof svojim gostom psa, ki mu je rešil dvoje otrok. Pes je kakor drugi gostje sedel pri mizi, a zgodilo se je, da mu je grof pozabil dati vina.

Po obedu, ko je grof spremljal goste, ki so se vračali domov, ostal je pes sam v dvorani, in ko je opazil v neki čaši vino, je začel piti. To je zapazila grofica in se začudila: „Glej, pes pije vino iz kupice!“

Zdaj se je grof domislil, da je psu obljubil vina, in takoj ga je velel prinesiti poln škaf. Pes pa je tako dolgo pil, da se je opijanal, a ko se

posteljo, ki je začela po malem goreti, česar pa Fetz ni opazil, ampak se je vlegel v posteljo in zaspal. Šele ko je dobil opekline po nogah, se je zbudil. Vsled nastalega dima je bil tako omamljen, da ni mogel iz sobe. Našli so ga sklonjenega ob postelji vsega opečenega.

Dva Žida so aretovali v Mariboru, ker sta prodajala slabo preležano blago za drag denar. Opeharila sta pri tem več strank. Tudi pri nas po kmetih se ti ljudje vedno potikajo in ponujajo toliko časa, da prodado. Žalibog, da se ljudje dajo še vedno pregovoriti. Ne pomislijo pa, da jud prodaja blago, ki je ostalo po prodajalnah in katerega nihče ni hotel kupiti.

Svetovne vesti.

Leteči zmaj je bila vsekakor predpotopna žival, koje okostje so skopali nedavno v Kansasu. Bila je to velikanska dvoživka pteranodon, najbolj podobna orjaškemu krokodilu. Peruti so bile kožnate, kakor pri netopirju ter so merile razprte 25 čevljev. Samo glava z velikanskim kljunom in čudnim grebenom je bila 6 čevljev dolga. Žival je imela guščo (krof) kakor pelikan ter je strašno mnogo požrla. Pteranodon je okorno letal nad vodo ter se potapljal s svojim orjaškim kljunom po vodne živali. Greben je bil 2 $\frac{1}{2}$ čevlja dolg. Repa žival ni imela. Perotnice so segale od vratu do konca trupla, tako, da je po suhem le zelo težavno hodila.

110letna žena plesala kadriljo. V Pittsburghu je obhajala 16. t. m. zelo bogata vdova Karlota Rettig svoj 110. rojstni dan popolnoma čvrsta na duhu in telesu. Tem povodom je priredila pojedino, katere se je udeležilo 72 otrok, vnukov in pravnukov, in kakih 300 znancev iz vseh ameriških pokrajin. Po banketu je bil ples, ki se ga je udeležila tudi jubilarica, ki je živela v treh stoletjih. Plesala je kadriljo s tremi svojimi znanci, kojih najmlajši je bil star 72 let.

Ljudje hujši kot zverine. Ko se je pri potresu v Valparaisu zrušila hiša bogatega Monteja, padla je na cesto njegova žena ter obležala nezavestna. Tolpa razbojnikov, ki so povsod prežali na plen, planejo na nesrečno ženo ter ji porežejo ušesa in prste, da se polaste njenih uhanov in prstanov. Usmiljeni ljudje so prinesli umirajočo ženo na ladjo v pristanišću.

Kralj Edvard in napitnine. Glede napitnin je angleški kralj na najboljšem glasu. Njegove napitnine so vedno v bankovcih. Njegov tajnik iziroči pri odhodu prvemu hišniku v kuverti bankovce z imenikom vseh uslužbencev, da razdeli med nje. Nobene gostoljubne hiše ne zapusti, da bi ne izdal na napitninah 5000 do 7000 K. Ko je obiskal cesarja Franca Jožefa, je izdal na napitninah 20.000 K.

Blaznost v Ameriki. Lov za denarjem zmede čimdalje več osebam pamet. Število bla-

je tako napil, je hotel vsakega ugrizti. Ves grad je bil pokonec in grof, misleč, da je pes zbesnel, ga je hotel ustreliti.

Pes je vendar ušel iz grada. Ko je prišel v gozd, si je nakrat zopet želel domov, da vidi, kaj počenja njegova žena. Ko je prišel v hišo, ga je žena zopet udarila z ono šibo in rekla: „Poberi se, ti kos!“

Še tisti hip se je izpremenil v kosa. Tedaj se mu je pa storilo milo, da je pobegnil od grofa. Tožno si je govoril: „Dokler sem bil pes, mi je bilo dobro, ali gorje mi sedaj!“ — Nato ste ga ujeli dve deklici in začeli ste ga silno mučiti; a kos se je delal mrtvega. Deklici ga pustita, on pa poleti na lipo, ki je bila pred kočjo, in z nje je gledal, kako se njegova žena odpravlja k onemu gospodu. Ni dolgo trajalo, da je odšla in pustila vse prostore odprte. V tem je kos zagledal one šibe na mizi, sfrčal je v sobo, dotaknil se ene teh šib in takoj je postal zopet človek.

Ko je nato mlinar čul, da se vrača žena domov, vzel je šibe in se skrtil za vrata, in ko je stopila žena v sobo, udaril jo je s šibo in rekla: „Ti mula!“ V tistem hipu se izpremeni mlinarica v mulo, a mlinar jo je pograbil za uho, in jo peljal v hlev, kjer jo je privezal k praznim jaslim.

znih se je v zadnjih 13 letih v Ameriki podvojilo. Leta 1904 je bilo v opazovalnicah in no-rišnicah 199.773 oseb. Značilno je, da med domačini zblazni največ moških, med priseljenci pa največ žensk. To pride od tega, ker se domačini sami pehajo za zaslužkom, da žive njihove rodbine v udobnosti, dočim priseljenec upreza v težko delo tudi svojo ženo, ki doma ni bila vajena tolikega trpljenja.

Pri operaciji zgubil roko. V vojaški bolnici v Reznju je vojaški zdravnik Scheven rezal nekemu vojaku bulo. Pri tem je vojak naglo odmaknil roko, da se je nož zadril zdravniku v levo roko. Zastrupila se mu je kri ter so mu morali odrezati roko.

Katera država je najboljša? V berlinskem šaljivem listu pripoveduje Moszkowski sledečo pravljico: Z meseca je padel na zemljo mož. Komaj se je začel ozirati, ko je že stal policaj zraven njega ter zahteval izkaznico, češ, da brez legitimacije ne more človeško bitje niti pet minut živeti na zemlji. Mož z meseca pa ni imel nikakega pismenega izkazila, zato je plaho vprašal policaja, kako pride do legitimacije. „Pridobiti si morate kje državljanstvo,“ je odgovoril policaj. „Dobro, ogledal si bodem vse države, in kjer se mi bode najbolj dopadlo, tam postanem državljan.“ Po enem letu se je zopet javil pri policaju ter rekel: „Odločil sem se, da postanem nemški državljan.“ „In zakaj ste se odločili ravno za Nemčijo?“ — „Ogledal sem si razne dežele, kako se pri njih gospodari z državnim denarjem in kako vlogo igrajo pri tem upravljivost, lahkomišelnost, protekcija in korupcija. Vse te lastnosti sem našel v največji meri na Nemškem, in tedaj sem rekel: Država, ki vse to drži, ne da bi razpadla, mora biti najboljša, in zato hočem biti nemški podanik.“

Največje morske vaje na svetu so se pred kratkim vršile; proizvajala jih je angleška vojna mornarica. V teh vajah je delovalo 409 bojnih ladij in sicer 61 oklopnice, 85 križark, 26 signalnih ladij, 129 razdiralk, 83 torpedovk in 25 podvodnih čolnov. 400 ladij je bilo v 3 dneh postavljenih v popolni bojni red. Vkljub brzini v mobilizaciji ter dnevnim in nočnim operacijam se je primeroma kaj malo nesreč pripetilo. Anglija pa je s temi manevri pokazala, da v resnici zasluži prvenstvo med vsemi pomorskimi državami.

Lovski dogodek. Na lovski veselici v Malhovu so godci pozno v noč igrali, potem pa se utrujeni vozili na skupnem vozu domov. Veliki bas, ki je bil na koncu voza, je zdrknil na cesto, ne da bi ga bili godci pogrešali. Kmalu pa je prišel mimo lovec, ki je zapazil čudno pošast na cesti. V temi je mislil, da leži jelen ter je ustrelil po njem. Začulo se je sumljivo renčanje, vsled česar je lovec še enkrat ustrelil. Tedaj pa se je žival prevrgla na drugo stran ter še bolj zarenčala. Lovec je brž izdril svoj

Potem se je takoj napolil k tistemu gospodu in udaril tudi njega s šibo in dejal: „Ti mulce!“ In gospod se je koj spremenil v mulca, mlinar pa je zagrabil tudi njega za uho in ga odvedel v hlev, kjer ga je privezal k jaslim ter rekel obema: „Tu se ljubita!“

Ne dolgo za tem je izvedel mlinar, da oni grof, pri katerem je bil kot pes, zida selsko cerkvico, pa da potrebuje ljudij, ki bi mu vozili kamenje. Napotil se je takoj tja, in se ponudil, da hoče s svojima mulama voziti kamenje. Pri tem je tako tepel mulo in mulca, da jima je vsa ledja prebil. Grofu se je živina smilila in je rekel: „Takah ljudij, ki živino tako neusmiljeno mučijo, nečem!“ Mlinar mu je nato odkril, kaj se je z njim zgodilo in da je bil on tisti pes, ki je pri njem služil, a to da je njegova nezvesta žena in oni gospod. V tistem hipu je udaril mulo in mulca trikrat po glavi tako silno, da sta mrtva obležala.

Grof pa se je domislil mlinarjeve zvestobe in vzel ga je k sebi in pustil mu je do smrti streči, kakor samemu sebi, ker si je mislil: „Ne imel bi otrok, da ne bi mi bil ta mlinar tako zvest.“

dolgi nož ter se previdno bližal, da zada zverini zadnji sunek. V tistem hipu pa je priteknel po cesti godec, ki je bil pogrešil svoj bas. Lahko si mislimo neumna obraza, ki sta ju napravila lovec in godec.

Deset zapovedi za Čehe. „Budivoj“ je prinesel na uvodnem mestu sledečih deset zapovedi: 1. Vedi, da te je Bog ustvaril Čeha; ne bodi odpadnik. 2. Ne vdajmo se! 3. Češkega otroka v češko šolo. 4. Izobrazuj se! 5. Delaj! 6. Bodi plemenit človek! 7. Pokoravaj se narodni disciplini. 8. Bodi dober gospodar. 9. Svoji k svojim! 10. Varuj si zdravje.

Papež dedič. Iz Pariza se poroča, da je grof Bertora, ki je bil pod Napoleonom cesarski dvorjanik, in ki je sedaj umrl v Monte Carlo, zapustil papežu 6 milijonov frankov. Bi se jih tudi kdo drugi ne branil! — V Velikem Varadinu umrli kanonik Ivan Deucz je zapustil 507 kron vredno premoženje. Od tega je zapustil papežu 10 K; neki ondodni klerik je potoval v Rim, da osebno izroči papežu ta legat. Potni stroški klerikovi se najbrž ne bodo dali pokriti iz tega legata.

Pred denarjem beži. Politična oblast išče že več mesecev postopača Löbla, da mu izroči 200.000 kron, ki mu jih je zapustil neki sorodnik. Löbl, ki ima menda marsikaj na vesti, ali pa se vsaj boji, da bi ga zaprli zaradi vlačugarstva, je takoj zavohal, da ga iščejo oblasti ter se začel pod raznimi izmišljenimi imeni skrivati. Seveda ne slutiti, da ga iščejo z denarjem. Nedavno pa je došla iz Oseka še nepotrjena vest, da so našli Löbla iz mrtvega, ker je umrl od lakote. To bi bila res prehuda usoda. Bogat mož in umrl bi lakote!

Valparaiso (rajska dolina), ki je pri zadnjem potresu skoraj popolnoma porušeno, je najznamenitejše mesto na zapadni obali Južne Amerike. Mesto je le proti severu odprto, od drugih strani ga varujejo gore. Zidano je amfiteatralično po hribih, ki so do 520 m visoki. Z glavnim mestom Santjago je zvezano po železnici. Mesto šteje 135.674 prebivalcev, večinoma Špancev. Trgovina je pa večinoma v rokah Angležev in Nemcev. Podnebje je pozimi milo, poleti pa hladnejše kot v Santjagu. Mesto ima plinovo in električno razsvetljavo, ulično železnico in dve vzpenjači. Bolnišnice je pet, ena med njimi je nemška.

Nenavadni testament. Najdaljši dosedaj znan testament je napisal angleški pastor Hulsén, ki je na 400 straneh navadnega poslovnega papirja zapustil vso svojo imovino vseučilišču v Cambridgeju. Do leta 1905. je bil znan kot najkrajši testament nekega Angleža, ki je zapisal: „Gospa N. naj ima vse, kadar umrjem“. Sedaj ga je prekosil Anglež Thorn v Streathamu, ki je zapisal in podpisal: „Vse materi.“ Sodnik je ta testament priznal za veljavnega. Zapustil je 160.000 mark. Poln sarkazma je sledeči testament nekega Angleža: „Moji ženi, ki je postala vsled moje neumnosti moja boljša polovica, in ki je s priznano eneržijo vlačila moje dobro ime v blato, zapuščam letnih 5 funtov šterlingov, ki se ji morajo izplačati v najmanjših bakrenih novčičih. Nadalje naj dobi brezplačni prepis mojega prvega, sedaj sodnijsko razveljavljenega testamenta, v katerem sem jo bil postavil za univerzalnega dediča svojega premoženja 130.000 funtov šterlingov.“ Neki drugi nesrečni mož je zapustil svoji ženi en vinar s pogojem, da se ji mora odposlati v nefrankiranem kuvertu, tako da je vdova morala plačati še kazen. — Zopet drugi je zapustil ženi ravno toliko, da si kupi vrv za obesiti.

Kuščar v želodcu. K nekemu pariškemu zdravniku je prišla neka madama Lemerre, ki je trdila, da ima v želodcu kuščarja, ker je v mladosti pila mnogo nesnažne vode. Zdravnik je takoj spoznal, da je to le domišljija. Navidezno jo je operiral ter ji potem pokazal kuščarja, ki ga je imel v ta namen pripravljene, češ, da ga je dobil v njenem želodcu. In ženski je res takoj odleglo. Po nesreči pa je zdravnik ta slučaj obelodanil v nekem medicinskem listu, ki ga je operirana ženska dobila v roke. In takoj so se pojavile vse stare bolečine, bolj kot poprej si je domišljala, da se ji giblje kuščar po že-

lodeu, vrhutega pa je dobila brezmejno sovraštvost do zdravnikov.

Najmanjša železnica je na Japonskem med Odavaro in Atami. Železnični tir je samo 60 cm širok, vozovi pa so skoraj tako mali, kakršne kupujejo ameriški milijonarji svojim otrokom za igračo. Ta japonska železnica pa služi res prometu ter je 31 km dolga. Za Evropejca seveda vozovi niso, ker že srednje velik mož lahko gleda preko streh. Najbolj čudno pri tej železnici pa je, da nima lokomotive, a tudi elektrika je ne goni, temuč ljudje. Za vsakim vozom teče potrebno število kulijev, ki divje skačejo in suvajo predse. Na ta način pritirajo vlak vrh klanca, tam pa poskačejo na stopnice voz ter prepuste vlak in potnike božjemu varstvu. In vlak divje drvi mimo nevarnih skal in nad globokimi prepadi po slabotnih mostičih. Ni ravno prijetna taka vožnja!

Rezervist z leseno nogo. V Parizu je prišel na 28-dnevno vojaško vajo zidar Forget. Ponesrečil je bil pri zidanju, odrezali so mu v bolnici nogo in jo zamenjali z leseno. Šel je najprej k orožniku, a ta je rekel, da ga lesena noga nič ne skrbi, ampak da zahteva zdravniško spričevalo. Da bi si to omislil, pa ni imel Forget toliko časa in zato je šel na vajo z leseno nogo. Ko ga tam ugleda častnik, se mu zelo začudi, a ga ne odpusti, ampak zahteva zdravniško izpričevalo, ki bi potrdilo, da ima Forget res leseno nogo. In Forget je moral nato tako dolgo sedeti v vojašnici, dokler ni dobil izpričevala, da ima res leseno nogo.

Milijonar umoril ženo. Peterburski milijonar Andrejev je umoril iz ljubosumnosti svojo 42 let staro ženo Dinajo. General Ristokors je prosil Andrejeva, naj se loči od svoje žene. Andrejev je odklonil. Ko je prosila Andrejeva tudi žena, da se loči, jo je mož zabodel. Generalovo prejšnjo ženo je poročil velik knez Pavel.

Posebni ženitovanjski običaj je v navadi po nekaterih pokrajinah v Sibiriji. Ko prideta namreč poročenca po poroki v svoje stanovanje, zapove mož ženi, naj mu sezuje čevlje. V enem čevlju ima skrit bič, a v enem možnjo. Od tega je odvisno potem, če bo ravnal z ženo dobro ali slabo. Če sezuje žena črevelj z možnjo, potem je dobro zanjo, nasprotno slabo. Ljubezniv ženin dene v oba črevelja možnjo.

Varala z ženitvijo. V Nev Jorku pride pred porotno sodišče lepa omožena Helena Hamilton. Nad sto možkih je izvodila za nos s tem, da se je z njimi zaročala. Po časopisih je dajala tiskati inserate, da išče moža. Kdor se je z njo tem potem seznanil, je bil takoj pri volji, da jo poroči. Lepa Helena je znala možke izkoriščati do skrajnosti. Pri teh komedijah je igral njen mož — portirja.

63-letnega kmeta Beleniča so obsodili v Rovinju na 5mesečno ječo, ker se je poročil v Ameriki z neko žensko, dasi mu je živela doma še prva žena. Pa zapustil je tudi svojo Amerikanko s 5 otroci vred in odšel zopet domov, kjer so ga oblasti prijele najprej zaradi nekega posilstva. Po prestani kazni je bil obtožen še bigamije.

Samomor zblaznelega. V Budimpešti se je zmešalo odvetniškemu kandidatu dr. Hentkalerju. V tem stanju je zapalil omaro knjig in se zabodel z bodalom v prsi. Ko so prišli ljudje v sobo, našli so v umivalniku kose raztrganih sto-in-tisočrskih bankovcev.

Goreče mesto v Galiciji. Polovica mesta Kozova v brežanskem okraju je zgorela. Uradna poslopja in cerkev niso poškodovana. Brez strehe je 600 oseb.

Zrakoplov odnesel žensko v zrak. V New Yorku se je spustila z zrakoplovom v zrak neka zrakoplovka in pri tem telovadila na trapezu. Ko se je zrakoplov dvigal, se je opletla vrv, ki je visela iz zrakoplova, neke gledalke in jo potegnili za seboj. Zrakoplovka je to opazila, prišla damo za lase in odstranila iz zrakoplova plin. Nato se je spustil zrakoplov na zemljo. Dama je bila v nesvesti in si je tudi zlomila eno roko.

Raznoterosti.

Izvestje „Deželne zveze za povzdigo prometa tujcev na Kranjskem“. Predsednik sekcije nemškega planinskega društva v Karlovih varih Karl Schöttner in tajnik društva za povzdigo tujskega prometa za nemški del Češke Ott sta bila v društvenih zadevah v avdijenci pri železniškem ministru dr. pl. Derschatta. Ob tej priliki je minister povdarjal, da je potrebno delovati na krepek razvoj deželnih zvez za povzdigo tujskega prometa, s čimer bi se podpirala enaka stremjenja oddelka železniškega ministrstva za tujski promet, kateri oddelek vodi sekcijski načelnik dr. Roell. Dalje je minister obljubil, da bode deloval na to, da bo dosegel pri finančnem ministrstvu dvakrat tako veliko podporo v to svrhu, kakor je bila do sedaj dovoljena. — Pri tej priliki ponovno opozarjamo, naj posvečajo tujskemu prometu posebno pozornost prizadeti faktorji, tako dežela, občine, posojilnice, kakor tudi hotelirji, gostilničarji itd., ker s tem koristijo v prvi vrsti samim sebi, a tudi skupnosti. V vseh zadevah hoče deželna zveza najkrepkejšo podpirati vsa stremjenja in sicer brezplačno. — Kakor je bilo v časopisih že čitati, je deželna zveza založila in izdala brošuro „Kako je mogoče povzdigniti tujski promet v kakem kraju“. Ta brošura se je v 4000 izvodih brezplačno razposlala po deželi, v prvi vrsti na županstva s prošnjo, naj jo razdele med interesente in naj poskrbe, da bi se v kraju priredilo predavanje, za katero bi se kot predmet vzela vsebina imenovane knjižice. To prošnjo ponavljamo na tem mestu in se nadejamo, da se bo v jesenskem in zimskem času gotovo priredilo več predavanj, to tembolj, ker za to predavanje ni treba nobenega truda in priprave, ampak je predmet v knjižici dovolj poljudno in pripravno opisan. Ob takih sestankih, bi bila pa tudi najlepša prilika, da se sproži misel za ustanovitev društva za privabitev tujcev. Brošura daje v glavnem vsa navodila, kako je treba ravnati, da najdejo tuji in letoviščarji ono udobnost, ki jih privabi in tudi obdrži v kraju. Apeliramo torej na zavedne osebe, ki jim je mar blagostanje kraja in dežele, da se zavzamejo za stvar, od katere bo imelo korist vse prebivalstvo. Deželna zveza pošlje radevolje brezplačno vsakemu, ki se oglasi, brošuro in vzorna pravila za ustanovitev društva za povzdigo tujskega prometa.

Na shodu v Slov. Bistrici — dobili poslanci nezaupnico. Naši poslanci kaj takega še niso navajeni, pa sčasoma se bo treba tudi tega privaditi. Ljudstvo zahteva svojih pravic, te pravice izvojevati pa so v prvi vrsti poklicani oni, koje je ljudstvo zato izvolilo. Slov. katoliško društvo za Slov. Bistrico in okolico sklicalo je za 6. t. m. shod, na kojem se je razpravljalo večinoma o volilni preosnovi. Govorili so o volilni preosnovi dr. Brejce (zastopnik koroških Slovencev), dr. Dimnik in socijalni demokrat Novak. Resolucija, predlagana od dr. Dimnika, se je sprejela soglasno v kolikor soglašja z resolucijo, sprejeto na zaupnem shodu v Mariboru, koje smo v zadnji št. že prinesli. Za nezaupnico slovenskim zastopnikom v volilnem odseku (to sta v prvi vrsti dr. Šusteršič in hofrat Ploj) je glasovalo 49 zborovalecev, 42 proti. Veliko zborovalecev pa se je glasovanje vzdržalo, ker se niso hoteli na nobeno stran zameriti. Proti nezaupnici je govoril župnik Medved, za njo g. Ašič, g. Železnik in dr. Dimnik. — Znamenit govor je govoril dr. Brejce. Zahteval je, da se poslanci „Slovenske Zveze“ združijo z naprednimi poslanci in da naj delujejo na to, da se vstvarita dva mestna mandata za Kranjsko. Ako pa „Slovenska ljudska stranka“ ne prenese te žrtve, treba je proti nji ustanoviti in organizirati stranko, ki bi imela glavno oporo v koroških in štajerskih Slovencih. — Nezaupnico so zborovalci izrekli svojim poslancem v členu III., ki se glasi sledeče: Živo obžalujemo, da slovenski zastopniki v volilnem odseku niso postopali ne glede na domače strankarstvo strogo po enotnem dogovorjenem programu ter da „Slovenska zveza“ ni niti po svojem načelstvu niti s klubovimi sklepi primerno podpirala zahtev koroških in štajerskih Slovencev ter izrekamo

slovenskim zastopnikom v volilnem odseku ne zaupnico. Govorili so tudi še drugi govorniki o šoli in drugem. Tudi „Slov. Gospodar“ je poročal o tem shodu, ali o kaki nezaupnici poslancem je previdno molčal. Seveda, saj se o svojih „ljubččkih“ ne sme resnica govoriti.

„Mladostenec“ velja do novega leta 70 vinarjev. Kdor ga sedaj hitro naroči, dobi tudi še prvo in drugo številko.

Prošnja „Slovenca“. Ker ste bili gospodje pri „Slovenca“ toli prijazni, da ste nekje staknili in natisnili oni pamflet pod naslovom: „Štajerski „čisti“, (Slovenec z dne 7. sept.), si „Mladostenec“ predrzne potrkati na Vašo vest in Vas vljudno prositi, da bi bili toliko poštene, da bi natisnili tudi ono „Odprto pismo“ Križmanovo v „Mladostenca“ številka 2., ker tam se zadeva „malo“ drugače zrcali. Umazanih špekulantnih namenov „Mladostenec“ nima in jih ne bo imel, pač pa se bodo isti vršili čisto kje drugje. In ker zaupamo v polni meri v Vašo resnicoljubnost itd., bi Vas tudi naprosili, da bi mogoče se še malo ozrli v našo današnjo številko „Mladostenca“ tje, kjer je nekaj napisanega pod: „V album“ itd.

Nekaterim poštnim uradom in njih pismonošem na Štajerskem in Koroškem v pomislek. One poštno urade in pismonoše, ki se pri dostavljanju „Mladostenca“ ne držijo verno predpisov, naznanimo brez vsega pardona poštni direkciji. Prišli smo že nekaterim na sled, in našli, da je ena in ista roka podpisavala stranke, da lista ne sprejmejo. Stranka se mora sama podpisati! Zasedovali bodemo i nadalje tako početje, pa če bi nam bilo treba nastaviti samo zato novo moč v upravnistvu. Torej pozor!

„Mladostenec“ in Južnoštajerska hranilnica v Celju. Pod tem naslovom prinesla je „Domovina“ z dne 12. t. m. zagovor na prisnojeni napad objavljen v „Südösterr. Stimmen“ in „Slovenca“. Da se ne bodo izvestni duhovi vsled tega „groznega hudodelstva in zmote“ preveč razburjali, izjavim podpisani sledeče: Južnoštajerska hranilnica v Celju naročila je pri „Slov. Štajercu“, kojemu vodja itd. bil sem jaz, celoletni inserat in ga tudi za pol leta vnaprej plačala. Ti inserati pa v omenjenem listu še niso potekli, ker je list preje ponehal. (Zakaj je prenehal, sem vsaj deloma povedal v svojem „Odprtem pismu“) Dotičnega denarja pa nisem prejel jaz, ampak se je i to zgodilo tako, kakor sem v onem „Odprtem pismu“ pribil. No, pa ker sem „poštenjak“, hočem celo take krivice poravnati, katere so drugi zakrivali ter sem torej v svrhu tega dotični inserat z dovoljenjem konzorcija uvrstil v „Mladostenca“. — Torej le po meni, slavna „krščanska“ zavist — toda bolj previdno! Zdi se mi, da imate prokleti strah pred „Mladostencom“. Ali Vas ni kar nič sram?!

Ivan Križman.

Gospodarske vesti.

Ali so vroče kopeli koristne? Nazori o tem so med zdravniki še vedno različni. Sanitetni svetnik dr. Winkler se je odločno izrekel proti vročim kopolim ter svrži zdrave in bolne pred njimi, češ, da je to srednjeveški običaj, ko so se kopali v tako vroči vodi, da je marsikoga zadela kap. Vroča voda zelo mnogo zahteva od krvne cirkulacije in regulacije toplote; za starejše ljudi so vsled tega ti naporni poskusi naravnost nevarni. Vroče kopeli pa še tudi uplivajo po 4 do 6 mesecih ter povzročajo srčne slabosti, omedlevice in vrtoglavost. Nevarnost vročih kopeli pa se zmanjša, ako se vzame po vroči kopeli mrzla pršna kopel. Sloveči profesor dr. Rosin pa nasprotno zdravi gotove bolezni, posebno bledico, le z vročimi kopolim, ki imajo najmanj 40 stopinj.

Kavina gošča. Opozarjamo one gospodinje, ki imajo cvetlice v loncih, da naj ne mečejo kavine gošče proč, pač pa naj jo potresejo v cvetlične grede ali posode, kjer cvetice rastejo, kajti to je za cvetlice jako koristno in po takem gnojenju kaj dobro uspevajo.

Kdo nam donša več dobička, konj krava ali prase? Živinoreja je danes eden izmed glavnih dohodkov našega kmeta. To velja osobito za one kraje, kjer se kmetje pečajo večinoma z živinorejo in se ob enem pečajo z mlekarstvom. Pri tem se pa človeku le čudno zdi, da se v naši živinoreji ena žival še vedno zapostavlja in da se je še vedno ne smatra prav posebno vredno, četudi tega ona na noben način ne zasluži. V mislih imamo prašiča. Skoraj lahko trdimo, da je prasec v gospodarstvu najkoristnejša žival in da nam bi lahko donasal razmeroma več dobička kot konj ali krava. Poglejmo samo na mladiče naših domačih živali. Skušnja uči, da vrže živina navadno mladiče, ki tehtajo ob rojstvu jedva deseti del tega, kar tehta mati. V tem oziru ni veliko razlike med prašički, telički in žrebički. Če pa zasledujemo, kako nato posamezni mladiči rastejo, vidimo med njimi velikanske razlike. Med tem ko tehta žrebe ali tele potem, ko smo ga odstavili, komaj še enkrat toliko kot ob rojstvu, vidimo, da tehta prase 10krat toliko. Še večja razlika je, ako ne upoštevamo samo enega prašička, marveč cel zarod. Odstavljena žrebeta in teleta ne tehtajo v celoti ene petine tega, kar njihova starka; vsa praseta skupaj pa tedaj že svojo mater odtehtajo. Razume se, da naveden način pove, kje je več dobička in kje manj. Če je tele — ko se odstavi — vredno 60 K, žrebe 100 K, se za eno gnezdo praseta dobi 120 do 200 K. Pomisliti pa moramo tudi še, da porodi kobila ali krava enkrat na leto, svinje pa po dvakrat. Tudi sicer raste prasec veliko hitreje kot druge domače živali. Konj je navadno šele s petim letom dorastel, a prase je že v dveh letih popolnoma uspelo. Ako prašič urno raste, ga lahko uporabljamo že čez 3/4 leta za plemo, druge domače živali šele pravzaprav z dvema, tremi leti. Tekom enega leta se navadno spravi prase v denar, kar pri drugih živalih skoraj ni mogoče, ako jih hočemo docela vzrediti. Stroški za vzgojo konj ali goved so precej večji, kot jih izdamo za praseta. Že samo daljši čas zahteva več krme in veliko je treba izdati denarja za žival predno imamo kaj od nje. Poleg tega je prašič najmanj izbirčen pri krmi. Veliko odpadkov, ki bi nam ne koristili niti vinarja, se dobro porabi, ako se jih da prašiču. Marsikaj bi se dalo še navesti, kar govori za prašiče, a menimo, da smo za enkrat dovolj opozorili rojake na to prekornostno živalico. Najboljše jo zna pač ceniti oni, ki jo je že sam s pridom vzrejal in jo še vzreja. Marsikdo nam bo prav dal, ako trdimo, da je njegovo prase zaklad, ki se mu dela skoraj nevede in brez posebnih stroškov. In vendar bi nas vprašal kdo, zakaj se pri nas ljudje ne pečajo bolj s svinjerejo? Odgovor je lahek. Mi niti ne znamo pravilno ravnati s prašiči in jih tudi ne rediti. Prase naj je po naših nazorih le umazanec, za katerega se nam ni treba veliko brigati. Tudi ni pri nas iste ljubezni za to žival kot jo imamo do drugih. A ni še dolgo, kar je začel naš kmet ceniti kravo — odkar nosi mleko v mlekarne. Preje je bilo mleko in tudi krava bolj ali manj stvar gospodinje, od sedaj pa je kmet sam vzgojevalec. Tudi prašiči so danes največ še v ženski oskrbi in tudi v tem oziru bodo naši možje kmalu spoznali, kako dobičkonosen je prašič, in se začeli tudi za prašičerejo sami bolj brigati.

„Pavliha“.

Duhovnik in odvetnik.

Sešla sta se duhovnik in odvetnik. Odvetnik vpraša duhovnika, da bi se ž njim pošalil: „Ko bi se duhovnik in hudič pravdala, kaj menite, kdo bi dobil pravdo?“ — „Gotovo hudič,“ odgovori duhovnik, „saj ima vse odvetnike za seboj!“

Salomonska rabsodba.

Nekje v Ameriki se je na železnici prigodila nesreča. Jeden mož je bil ubit, drugemu je odtrgalo nogo. Vdova ubitega moža in oni jednonogi sta tožila železnico za odškodnino. Sodnik je vdovi za izgubljenega moža odločil 500 dolarjev, onemu, ki je izgubil nogo, pa

15.000 dolarjev. Nejevoljna zaradi take sodbe, reče vdova sodniku: „Ali je to prav, da dobi ta več nego jaz? Ali ni življenje zakonskega moža več vredno nego samo jedna noga?“ Sodnik odgovori: „Žena! Ta mož ne dobi za noben denar druge noge. Ti pa dobiš lahko drugega moža, ki bo morda še lepši in boljši, nego je bil ubiti.“

Prevelika in premajhna.

Porednež zasmehuje nekega žida zaradi njegovih velikih ušes. „Res,“ pravi žid, „res, da so moja ušesa za človeka nekoliko prevelika; a prav tako je tudi res, da so tvoja za osla nekoliko premajhna!“

Pomiritev.

Mlad žid se je hotel dati krstiti. Rabbi mu ugovarja in pravi, da se oče, ako to zve, obrne še v grobu. „No, no,“ odgovori mladenič, „to se bo vse zopet poravnalo, zakaj čez nekaj dni se da krstiti tudi moj brat in — oče se zopet obrne na ono stran, na kateri leži sedaj.“

Trije modrijani.

Srečajo se trije modrijani in se vprašajo, kdo izmed njih je tako moder, da si zaželi največ. — Prvi reče: „Jaz bi imel rad devet ladij polnih šivank, vsaka šivanka naj bi imela svojega krojača, a vsak krojač po devet vreč cekinov!“ Drugi reče: „Jaz bi imel rad polno morje črnila, da bi pisal zgolj števila, dokler se ne bi vse morje izpraznilo, a potem toliko cekinov, kolikor jih kaže napisano število.“ Tretji reče: „Jaz bi pa najrajši imel, da bi potem vidva umrla in vse to zapustila meni!“

Četrta prošnja v očenašu.

Katehet vpraša učenca: „Zakaj prosimo le vsakdanjega kruha, pa ne za ves teden ali za ves mesec?“ Učenec nekoliko pomisli, potem se odreže: „Zato ne, ker bi bil prestar in plesniv.“

V album vsem onim, ki me sedaj trgajo zahrbtno in po časnikih.

Sedaj so že znani oni politikastri, kateri ne morejo prebavljati mojih idej. Želim jim dober tek! Pač hudo jih mora boleti, ko so zvedeli, da še nisem pod zemljo. Lahko jim danes obljubim, da bo prišel čas, ko bo ljudstvo zvedelo za njih „slavne“ čine. — To bo zanimiv in resničen roman, ki se je vršil in se še vrši okrog moje osebe. — Ko bi mi bil list „Mladostenec“ toliko na razpolago, kakor mi ni, bi se to dosti preje zgodilo. „Mladostenec“ pa ni ustanovljen za mojo osebo, in ker nisem tako visoka osebnost, da bi potreboval zase poseben „lajbnjurnal“, kakor si to „špogajo“ mnogi gospodje, bodem moral potrpeti. Da se je „Mladostenec“ ustanovil — to jih boli —, je res moja zasluga, a pomagali so k temu tudi drugi gospodje, ki jim je za narod več kot za lastni žep. Pri onih gospodih, ki me tako „stvarno“ napadajo, je to seveda ravno narobe. Mene in onih gospodov pa tega dejstva ni kar nič sram! Ako hočete, gospodje intrigantje, biti vsaj malo logični, pomislite, da se dosedaj še ni našel oni škrt, ki bi mi bil iz svoje bisage natresel svojih zlatih žegnov.

Očitajte mi, da sem si pri Nemcih kruh služil. Res sem ga služil. Ali se pa Vam kaj sanja, kdo je bila ona oseba, ki je rešila spodnještajerske kmete in druge ljudi velikih nesreč? Ali ni bila v prvi vrsti moja zasluga, da smo preprečili ustanovitev par sto konsumov na Štajerskem, ki bi bili gotovo vsi sramotno poginili, naši ljudje pa vsled tega še desetkrat bolj uhajali v nemški tabor? Da, na tem polju sem res deloval, in ni mi žal; sicer pa tam nisem bil urednik, ampak upravitelj. Danes Vam povem, da sem bil one čase v zvezi tudi s prav trdimi Slovenci-trgovci, ki so pomagali preprečiti nesreče; teh ljudi kot sotrudnike pa vendar noben pošten Slovenec vsled tega ne bo obrekoval. Samo jaz sem Vam tarča. — Gospodje, kako pa je bilo takrat, ko ste ustanavljali „Novega Slov. Štajerca“? Ali naj Vam povem zgodovino, kako ste iskali po Ljubljani onega znanega Drevenška, ki je bil urednik ptujskega „Štajerca“, da bi ga sprejeli v službo??! Fej, sram Vas bodi! — Kakšen sem, so pokazala moja dela v „Slov. Štajercu“ dovolj jasno. — Vse blato, ki ga sedaj mečete name, doletelo bo Vas v dvojni meri! —

Očitajte mi, da sem pobiral nekaj naročnine (zakaj ne poveste koliko?) za Vaš list. Na to odgovorim samo to, ker več menda ni treba: Ako mi dokažete — in to makari sodnijskim potom — da sem samo en vinar prejel, ki bi bil naslovljen na „Novega Slovenskega Štajerca“, plačam za vsak vinar 100 (reči sto kron). Sicer pa bi mi tudi pošta ne smela takih pošiljatev izročiti. Prosim Vas tukaj javno sprav lepo, kar tožite me zaradi goljufige, bodem Vam jako hvaležen!

Kar se tiče računa s tiskarno, omenim, da še nisva računov sklenila, a ko se to zgodi, bodem poročal, kar bo

„proklete zanimivo“, da bodo ljudje debelo gledali. To bo pa šlo tudi onim gospodom spletkarjem onkraj Pohorja mar. Vsa podlost mora priti na dan!

Skušate mi nadalje pri ljudstvu vzeti zaupanje, ki sem ga vžival. Na to odgovorim: Zaupanja imam in sem ga imel pri poštenih Slovencih, lahko rečem, stokrat več, kot si Vi gospodje, katerim gredo te besede mar, domišljate. Ako ne bi bile to tajnosti, namečem Vam lahko dokazov poln koš. Za tako zaupanje pa, kakoršnega bi mi vi švindlerji dali, se prav lepo zahvaljujem in bi Vas celo tožil, če bi mi ga hoteli dati. Od „doktorjev častnih besed“ (tudi na Štajerskem) ne iščem zaupanja! Ljudstvo na Štajerskem je že pokazalo svoje „zaupanje“ do nekaterih svojih voditeljev in še bo.

Za danes še samo ta pozdrav: Le pridite zopet okoli mene spletkarit in „šnofat“, kakor ste vajeni, si boste Vaše kremplje proklete opekli, ker takega švindlerja bom ustrelil na mestu kot steklega psa, ker drugzega ne zasluži, pa naj se potem zgodi, kar hoče. — Toraj na veselo svidenje!

Ivan Križman.

Listnica uredništva in upravnštva.

Podolski: Vaši želji radevolje ustrežemo. Srčna hvala! Le pošljite! — G. dopisniku „Iz celjskega okraja“: Pri najboljši volji Vašega dopisa ne moremo sprejeti, ker veje iz njega skoraj nasproten duh. Več stavkov črtati, pa je proti našim načelom. Pišite kaj drugega, a ne lavirajte. Za agitacijo lepa hvala! — G. T. . . . k. Delujete naprej! Ne ozirajte se na podle spletke, ki bodo narodu le škodovale. Mi še vedno prizanašamo, a vemo vse. Udje našega konsorcija nočejo, da bi se jih vlačilo v javnost. — Upravištvo naznanja vsem onim, ki so prejeli prvo in drugo številko, a ju nam niso vrnila — da jih poslej smatramo kot svoje naročnike. Ker so prejeli poštne čeke, naj se istih čimpreje poslužijo, da spravimo stvar hitro v dober red. Vsem onim soboriteljem, ki so nam naznanili v ogromnem številu dobrih naslovov za naš list, izrekamo tem potom najtoplejo zahvalo. Le naprej! Pravica in dobra stvar mora zmagati! — G. . . . r. . . v P.: Verjamemo in vemo, zakaj se to godi. So se gg. zvezali, ker bi radi svoje lopovstvo prikrili. Mi smo toli prizanesljivi, da bomo porabili vse še le o pravem času, ako ona podlost ne preneha. Informirajte nas tudi v bodoče. Hvala. — G. P. v J. Zakaj nam niste pisali? Vedite, da stoji narod za nami, drugzega ne potrebujemo; na one švindlerje se ne oziramo. — G. I. J. v G. Tudi Koroška nam je na srcu. Tudi tam je lepo polje in se bomo po-

trudili. Pobrinite se še. Pozdrav! — G. G. v L.: Naj le porabijo ves klerikalizem, vero, prižnico in spovednico, saj ravno to bode ljudstvu oči odprlo, da se bode z gnusom obrnilo od njih. Radi verjamemo, da bo boj proti nam mnogo hujši kot proti „Štajercu“, in to vemo zato, ker so ti ljudje „dobri Slovenci“. Da, taki so naši politikastrji. — „Celjan“: Hvala za tajna poročila. Jih še ne bomo objavili, ker vemo, da z ono akcijo ne bo nič. Saj nima ne denarja, ne naroda za sabo. Vse drugače pa je to pri nas. Stvar pri nas pa tako izborna stoji, da nameravamo (in to se najbrž tudi gotovo zgodi), da bodemo že o novem letu izdajali „Mladoslavenca“ tedensko, ki bode ravno tako močan in še boljše urejevan itd. in bo na leto veljal samo 3 krone. Kolikor že sedaj vemo, hočejo švindlerji vleči narod za nos in kovati iz tega denar zase. „Slov. Narod“ pa mora biti zelo kratkoviden. To bodo farizeji debelo gledali, če bo zagledal luč sveta „Novi Slovenski Narod“. Torej res nepolično: ljudstvo bogati. Več izveste v današnji številki „Mladoslavenca“.

Loterijske številke.

Gradec, 7. sept.: 60 53 50 59 11
Trst, 15. sept.: 46 49 75 36 62

Družinski blaginji je posvečena skrb naših gospodinj!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobi okus zrnat kave.

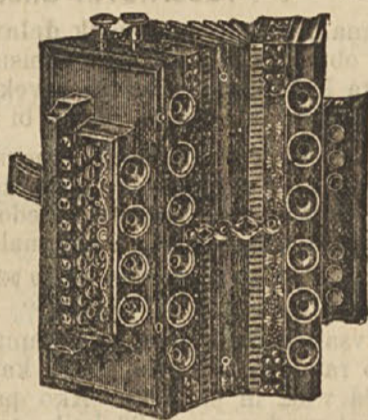
Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so šestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime KATHREINER in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno — znamko »župnik Kneipp«.

Priporočajte in razširjajte „Mladoslavenca“!

30 dni na ogled.

Po pogojih mojega cenika, tedaj brez nevarnosti naročevalca, pošiljam jaz po poštne povzetju mojo harmoniko „Volksfreund“ št. 663, da zamorem vsakega o izvrstni kakovosti te harmonike prepričati. Ta harmonika ima patentirano nezlomna zavita peresa ne samo za tipke, ampak tudi za base in za zaklopnice, potem 10 tipk, 2 registra, dvoglasna, 48 glasov, 3 vrste trobent, mahagoni barvno politirana, črni robi z barvnimi portami, dvojni meh z niklastimi ekovi, velikost 31+15 cm in stane 7 K.

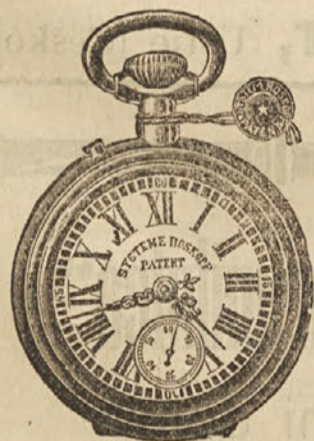
Navodilo, po katerem se lahko vsak sam nauči igrati, priložimo zastonj.

Ceneje in manjše harmonike za učenje, posebno za otroke po K 2-20, 3-50, 4-40, 5-50. Finejše harmonike po 9, 10, 12, 14, 16 kron so razvidne iz mojega cenika. Imam v zalogi tudi gosli, flavte, citre i. t. d. Na mojih harmonikah ni colninskih izdatkov, ker so češki izdelki. Prosim, se ozirati na to! Nobena rizika! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetju od „Erzgebirgisches Musikwarenversandhaus“

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 652, Češko.

Velik ilustrovan cenik, obsegajoč nad 1000 slik, se pošlje na zahtevanje vsakemu zastonj in franko.

Anker-ura prihodnosti!

Samo 5 kron!

Samo 5 kron!

je moja pristna švicarska sistem Roskopf-patent anker-ura z masivnim, solidnim, antimagnetičnim kolesjem, pristnim email-kazalom (ne papirnatim), z varstveno ploombo opremljenimi pristnimi nikelnastimi obodi, šarnirni pokrov čez kolesje, tekoča 36 ur (ne pa 12 ur), krasni pozlačeni kazalniki, natančno regulirana s 3 letnim jamstvenim listom, komad K 5—, 3 komadi K 14—, s sekundnim kazalnikom K 6—, 3 kom. K 17—, v pristnem srebrnem obodu K 10—, 3 kom. K 28—, s sekundnim kazalcem K 12-50, 3 komadi K 35—.

Zanfenjava dovoljena, ali pa se denar vrne brez odbitka.

Pošilja proti povzetju prva tovarna ur Hanns Konrad v Mostu (Brüx) Češko, št. 650.

Bogato ilustrovane cenike z več kot 1000 slikami se na zahtevanje pošlje vsakomur zastonj in poštine prosto.

S. Friedrich

v Ptuj, Poštna ulica št. 4

kupuje kože svinjske, kunje, dihurjeve, lisičje, vidrove, zajčje, vse to

po najvišjih cenah in sicer dražje kot drugi kupovalci, ker on razpošilja v inozemstvo.

Čudovita zbirka sveta!

50 kom. za samo gld. 2-50

1 sprelepa večkrat z uradnim pat. varovana anker-remontoir-žepna ura s pismeno fabriško garancijo za dober in natančen tok, 1 fina oklepna verižica iz double-zlata, 2 prstana iz amerik. double-zlata z imit. briljanti (za gospoda in damo), 2 gumba iz double-zlata za zapestnice (ostaneta vedno nova), 3 prstni gumbi, 3 gumbi za zavahane ovratnike, 1 fin žepni nožič z napravo, 1 zelo lepa svilen ovratnica, svetla ali temna, 1 dražestna igla za ovratnico s simili-briljantom (doublirano), 1 dražestna broža za dame, zadnja novost, 1 krasno toaletno zrcalo, 1 dražestna koristna denarnica, 1 par boutonov z amerik. briljanti, prist. sreb. sekircicami, 1 f. nikelnasti pisalnik, 1 pat. vremenski barometer, 1 garnitura 20 komadov različnih pristnih inozem. pisemskih znamk, 1 fini cigaretni odrezalnik (nikel), 1 pat. držalo za ovratnice, 1 album najlepših razgledov sveta. — Vse skupaj z elegantno anker-remontoir-žepno uro, koja sama je dvakrat toliko vredna, velja gl. 2-50. Dobi se, če se denar naprej pošlje ali po povzetju pri centralni zalogi patent. ur in draguljev

S. Urbach, Krakov št. 58.

NB. Pri naročilu dveh paketov se pridene 1 prima angl. britev zastonj. Neugajajoče se zamenja ali denar vrne, in je torej vsak riziko popolnoma izključen.

Salame fine ogrske gld. 1-80, iz gnjati zelo priljubljene gld. 1-30, dunajske 86 kr., bolj fine za kilo gld. 1-50.

Gnjat à la Praga 1 gld., brez kosti gld. 1-20, — pleče brez kosti 95 kr., suho meso 86 kr., slanina 88 kr., glavina fina 50 kr. za kilo.

Fine kranjske klobase vel. po 20 kr.

Slivovka brinjevec gld. 1-20 liter pošilja s poštne povzetjem od 5 kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranju

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznanj o dopisnem blagu.

Kupujem vedno brinjevo olje.

Hočete li zaslužiti lahkim potom denar?

potem zahtevajte zastonj in poštine prosio ilustrirani cenik ur, zlata in srebra, kitajskega srebra, furnir ter orodja in glasbenega blaga

F. Pamm, Krakov (Avstrija)

Zielonagasse 3.

Suhe jedilne gobe

kupuje v vrečah po 20 do 25 kg

Albin Schanil, Dunaj 17 Hauptstrasse 67.

Za ponudbe z navedbo cene in vzorcev se prosil!

Zahtevajte zastonj

in poštine prosto moj bogato ilustrovani glavni cenik s čez 1000 slikami o nikelnastih, srebrnih in zlatih urah, marke Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor tudi o vsakovrstnem solidnem blagu v srebrni in zlatini po originalnih cenah.

Nikelnasta remontoir-ura K 3—, sistem Roskopf, črna jeklena ura K 4—, sistem Roskopf, patent-ura K 4—, švicarska original sistem Roskopf patent K 5—, goldin remontoir-ura „Luna“-kolesje K 7-50, srebrna remontoir-ura „Gloria“-kolesje K 7-60, srebrna remontoir-ura z dvojnimi pokrovom K 11-50, srebrna sklepna verižica s takozv. springringom 15 gr. težka K 2-40, ruska Tula nikelnasta anker-remontoir-ura „Luna“-kolesje K 9-50, ura-kukavica K 8-50, budilnica K 2-90, kuhinjska ura K 3—, schwarz-wälder ura K 2—.

Za vsako uro triletno pismeno jamstvo! Nobene rizike. Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 651, Češko.

Rastlinski liker in rastlinska grenčica

JELEN

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepita želodec in z njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:
Anton Jelenec v Idriji
imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Celovcu. ♦ Akcijski kapital 2 milijona kron. ♦ Podružnica v Spljetu.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Eskompt in inkaso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Substance za mošt

s kojimi se napravi

dobra domača pijača

Cena za en polovnjak, to je 283 litrov, 7 kron 80 vin.

Edina razpošiljalnica: **A. Kurnig**, Gradec (Štajersko), Keplerstrasse 36.

Krup
vzbujajoče!

Namesto
18 K
samo
7 K

Krasna remontoir-
Gloria-
srebrna ura

s 3 močnimi pokrovi, bogato gra-
virana, natančno tekoča, 3letno
jamstvo, proti povzvetju

samo **7 kron.**

Tovarna za ure: **J. König**, Dunaj
VII., Westbahnstrasse 36-203.

Stanje hranilnih vlog
nad 19 milij. kron

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovih ulicah, v lastni palači

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervn. zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Sprejmejo se zanesljivi zastopniki

v vseh krajih, ki morejo zavarovati življenje, ljudstvo in dote otrokom, pri niževstr. dež. zavarovalnici za življenje in rente ustanovlj. od vis. dež. zbora niževstr. skega. na Dunaju I., Löwelstr. 16.

Posebno sposobni se lahko nastavijo kot potovalni uradniki ali glavni zastopniki.

Pisma naj se pošiljajo vodstvu zavarovalnice.

Za bolne na živcih

in take, ki trpe na brezspanju, omotici, medlosti, tresenju in na padavici, je lekarnarja Laubenderja

Nervola-čaj

najboljše in najuspešnejše sredstvo.
Dobiva se v paketih po 1 M 50 Pf.
v lekarni Volkburg a. D. 26.
Pošilja se carine prosto. Premovano na Dunaju 1906, častna diploma z zlato svetinjo. Znamenita spričevala vedno na razpolago.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice
(glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja
prva sisečka tovarna tamburice

prva sisečka tovarna tamburice

J. Stjepušin

Šisek (Krovaško)

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900. in na milenijski leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine.

V isti tovarni izhaja tudi strokovni list

„Tamburica“

po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsak instrument se jamči.

Velik cenik s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj in poštne prosto.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.
Juhni pridatek znamka „Vydra“.
Juhne konzerve (grahove, lečne, gobove in riževe).
Oblati (specialiteta: „Dessert délicat“ in masleni oblati).
Šumeči limonadni bomboni „Ambo“.
Dišava za pecivo „Buhtin“.

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v. in poština.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. — Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod.

Največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu

JURIJ SCHICHT, Ustje (Češko).

Varstvena znamka.

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špeerijskih, delikat. trgovinah. Na debelo pošilja:

Dobiva se povsod!

Indra Tea Import Compani, Trst.

Poljedelci, pozor!

Poljskih delavcev vsak dan bolj primanjkuje in kmetovalec danes že brez pomoči **poljedelskih strojev** polja obdelovati in pridelkov obdelati več ne more. Kdor si pa kupi stroj, naj si omisli zanesljivo dobro blago. Najboljše in najzanesljivejše stroje,

posebno pa **mlatilnice čistilnice**, proste in najboljše, kakor tudi **slamoreznice** priporoča

Trgovina z železnino „**MERKUR**“

P. Majdič v Celju.

Zaloga posod za mleko. — Posebni ceniki strojev brezplačno. — **Traverze in cement.**

Nepremočljive vozne plahte.

„Južnoštajerska hranilnica“

v Celju „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti

obrestuje hranilne vloge po 4 od sto

in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter

plačuje rentni davek hranilnica sama

in ga ne odtegne vlagateljem, tako da dobe isti popolnoma nad 4% obresti.

Izposojuje pa od dne 1. prosinca 1905 na zemljiško varnost

po 4³/₄ odstotka

občinam in korporacijam navedenih petih okrajev pa po 4¹/₂%. Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dop., za druga opravila pa je uradnica odprta vsak dan ob navadnih urah.

Zahtevajte povsod „**Mladostenca**“!